

Editörler:
BAŞARAN YAVAŞLAR/BERKSOY/GÜNEŞ/
DOĞRUSÖZ/KAPUCU

**Marmara Üniversitesi & VEHUP
Tarafından Düzenlenen**

VEHUP II. YILLIK KONGRESİ

**DOLAYSIZ VERGİLERİN
DOLANILMASIYLA MÜCADELEDE
TÜRKİYE VE AVRUPA BİRLİĞİ
ARASINDA İŞBİRLİĞİ STRATEJİLERİ**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
İÇİNDEKİLER	VII
KISALTMALAR	XXIII
AÇILIŞ KONUŞMALARI	1

Birinci Bölüm

VERGİLENDİRME ALANINDA TÜRKİYE - AB İLİŞKİLERİ VE İŞBİRLİĞİ İMKANLARI

TÜRKİYE-AB İLİŞKİLERİ KAPSAMINDA VERGİLENDİRMEYE İLİŞKİN HUKUKİ ÇERÇEVE	11
--	----

Dr. Gonca Çelik

1. Giriş	11
2. Avrupa Birliği Hukuku Kapsamında Vergilendirme	12
2.1. Birliğin Vergi Alanında Yetkisi.....	12
2.2. Vergi Konusunda Temel Düzenlemeler	14
2.2.1. Birincil Hukuk Kaynakları	14
2.2.2. İkincil Hukuk Kaynakları.....	15
2.2.3. Hukuken Bağlayıcı Olmayan Belgeler	17
3. Türkiye'nin Üyelik Müzakereleri Kapsamında Vergilendirme.....	17
3.1. Müzakerelerde Genel Durum	17

3.2. Vergilendirme Faslı.....	21
3.2.1. Kapsam	21
3.2.2. Tarama Süreci	22
3.2.3. Katılım OrtaklıĞı Belgeleri	24
3.2.4. Ulusal Programlar (Dolaysız Vergiler Bakımından)	24
3.2.5. İlerleme Raporları.....	26
4. Türkiye-AB Ortaklık İlişkisi Kapsamında Vergilendirme.....	26
4.1. Ortaklık İlişkisinin Yapısı.....	26
4.2. Ortaklık İlişkisi Kapsamında Vergilendirmeye İlişkin Hukuki Dayanaklar	28
5. Sonuç	31
Kaynakça	32
ANKARA ANLAŞMASI'NIN TARAFLARA SUNDUĞU İŞBİRLİĞİ İMKÂNları.....	35

Yrd. Doç. Dr. Zeynep Özgenç

1. Giriş	35
2. Türkiye-AB Ortaklık Hukuku'nun AB Hukuku'ndaki Yeri.....	37
3. Ortaklık Mevzuatı Uyarınca Uyuşmazlıkların Çözüm Yöntemleri..	41
4. Ortaklık Mevzuatı'ndan Kaynaklanan Uyuşmazlıklarda Avrupa Birliği Hukuk Düzeninde Açılabilecek Davalar.....	47
4.1. Genel Olarak	47
4.2. Hareketsizlik Davaları.....	47
4.3. İhlal Davaları	49
4.4. İptal ve Tam Yargı Davaları.....	51
4.5. Önkarar Yöntemi.....	59
5. Sonuç	61
Kaynakça	64

AVRUPA BİRLİĞİ'NDE VERGİLENDİRME ALANINDA
GÜÇLENDİRİLMİŞ İDARI İŞBİRLİĞİ 67

Ahmet Yıldırım

Birrol Ubay

1.	Giriş	67
2.	Avrupa Birliği Vergilendirme Politikasının Genel Hatları.....	68
2.1.	Genel Olarak.....	68
2.2.	Avrupa Birliği'nde Dolaysız Vergilerin Yakınlaştırılması.....	71
3.	Avrupa Birliği'nde Vergilendirme Alanında İdari İşbirliğinin Temelleri.....	73
3.1.	Genel Olarak	73
3.2.	Avrupa Birliği'nde Vergiden Kaçınmanın Önlenmesinde Güçlendirilmiş İşbirliğinin Önemi.....	74
3.3.	Avrupa Birliği'nde Dolaysız Vergilendirme Alanında Güçlendirilmiş İşbirliği	77
3.3.1.	Genel Olarak.....	77
3.3.2.	2011 Direktifi'nin Ana Hükümleri (2014 ve 2015 değişiklikleri ile)	79
4.	Sonuç	82
	Kaynakça	85

İkinci Bölüm
DOLAYSIZ VERGİLERİN
DOLANILMASIYLA MÜCADELEDE
AB'DEKİ GÜNCEL DURUM VE TÜRKİYE

AB VERGİDEN KAÇINMAYA KARŞI PAKET: OECD/G20
BEPS EYLEM PLANI İLE KARŞILAŞTIRMA 89

Dr. Sven-Eric Bärsch

Çev.: Arş. Gör. Gizem Kapucu

1.	Giriş	89
2.	Vergiden Kaçınmaya Karşı Mevcut Önlemlere Genel Bir Bakış	91

2.1. OECD/G20 Eylem Planı.....	91
2.2. AB Vergiden Kaçınmaya Karşı Paket	92
3. Vergiden Kaçınmaya Karşı Direktif.....	94
3.1. Kontrol Edilen Yabancı Kurum (KEYK) Kuralları (md.7 ve 8).	94
3.2. Çıkış Vergisi (md. 5)	96
3.3. Faiz Sınırlaması (md. 4).....	96
3.4. Genel Kötüye Kullanma Karşılıtı Kural (md. 6)	97
3.5. Hibrit Uyumsuzluklar (md. 9)	98
4. AB Vergi Antlaşmaları Önerisi	99
5. Revize Edilmiş İdari İşbirliği Direktifi.....	100
6. Dış Strateji Tebliği.....	101
7. Sonuç	101
Kaynakça	103
THE EU ANTI-TAX AVOIDANCE PACKAGE: COMPARISON WITH THE OECD/G20'S BEPS ACTION PLAN	105
<i>Dr. Sven-Eric Bärsch</i>	
Metnin İngilizce Aslı.....	105-119
TÜRK VERGİ HUKUKU MEVZUATI İLE AB'NİN VERGİDEN KAÇINMAYA KARŞI PAKETİ'NİN KARŞILAŞTIRILMASI	121
<i>Yrd. Doç. Dr. H. Ege Deniz Göktuna</i>	
1. Giriş	121
2. Vergiden Kaçınma Karşılıtı EU 2016/1164 sayılı Direktif	123
2.1. Genel Olarak.....	123
2.2. Direktif'in Kapsamı.....	124
2.3. Faiz Giderlerinin Kısıtlanması.....	125
2.3.1. Genel Olarak	125
2.3.2. Direktif'te Yer Alan Faiz Giderlerinin Kısıtlanmasına İlişkin Hükümlerin İçeriği	128
2.3.3. Türk Hukuku'nda Faiz/Finansman Giderlerinin Sınırlandırılmasına İlişkin Hükümler.....	131

2.3.3.1. Genel Durum.....	131
2.3.3.2. Finansman Gider Kısıtlaması.....	132
2.3.3.3. Örtülü Sermaye Uygulaması	137
2.3.3.4. Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı.....	137
2.3.4. Mevzuatımızın Direktif'teki Hükümlerle Uyumu	139
2.4. Kontrol Edilen Yabancı Kurum Kazancı	140
2.4.1. Genel Açıklama.....	140
2.4.2. Direktif'teki Düzenlemeler	142
2.4.3. Kurumlar Vergisi Kanunu'nda Kontrol Edilen Yabancı Kurum Kazançları.....	144
2.4.4. Türk Vergi Mevzuatı'ndaki Hükümlerin Direktif Hükümleri ile Uyumu	145
2.5. Hibrit (Karma) Uyumsuzluklara İlişkin Hükümler.....	147
2.5.1. Genel Durum	147
2.5.2. Direktif Hükümleri	148
2.6. Çıkış Vergisi (Exit Tax).....	149
2.6.1. Direktif Hükümleri.....	149
2.6.2. Türk Vergi Mevzuatı'da Durum.....	151
2.7. Kötüye Kullanımın Önlenmesi Hükmü (General Anti Abuse Rule-GAAR)	151
2.7.1. Direktif Hükmü.....	151
2.7.2. Türk Vergi Mevzuatı	152
3. Vergi Şeffaflığı Paketi.....	154
3.1. Genel Açıklama	154
3.2. Direktif'in İçeriği	154
3.3. Türk Vergi Mevzuatı Açısından Durum	157
4. Sonuç.....	162
Kaynakça	164

DEVLET DESTEĞİ KURALLARI VE AB'DE VERGİDEN
KAÇINMAYA KARŞI YÖNTEMLER 167

Prof. Dr. Peter H. J. Essers

Çev.: Arş. Gör. Arzu Şen Kalyon

1.	Giriş	167
2.	Geçmiş	168
3.	Yasaklanmış Devlet Yardımının Kurucu Unsurları	169
4.	Devlet Yardımı Hakkında Üç Dava	171
4.1.	Starbucks Davası	171
4.1.1.	Olaylar	171
4.1.2.	Avrupa Komisyonu Kararı C(2015)7143 Final.....	172
4.1.3.	Bazı Gözlemler	174
4.2.	McDonald's Davası	178
4.2.1.	Olaylar	178
4.2.2.	Avrupa Komisyonu Kararı, C(2015)8343 Final.....	178
4.2.3.	Bazı Gözlemler	179
4.3.	Apple Davası	179
4.3.1.	Olaylar	179
4.3.2.	Avrupa Komisyonu Kararı, C(2016)5605 Final.....	180
4.3.3.	Bazı Gözlemler	181
5.	Sonuç	181
	Kaynakça	184
	STATE AID RULES AND THE MECHANISMS AGAINST TAX AVOIDANCE IN THE EU	185
	<i>Prof. Dr. Peter H. J. Essers</i>	
	Metnin İngilizce Aslı.....	185-202

TÜRKİYE BAKIMINDAN DOLAYSIZ VERGİLERİN
DOLANILMASIYLA MÜCADELEDE MAKUL STRATEJİ 203

Prof. Dr. Funda Başaran Yavaşlar

Abdulkadir Kahraman

1.	Sorunun Tespiti ve Yöntem.....	203
2.	Ulusal Düzenlemeler Bakımından Öneriler.....	206
2.1.	Vergiyi Dolanmayı Önleyici Genel Düzenlemede Değişiklik (VUK md.3, f.B)	206
2.2.	Vergiyi Dolanmayı Önleyici Bazı Özel Düzenlemelerde Değişiklik.....	208
2.2.1.	Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç (KVK md.13)	208
2.2.2.	Sinai Mülkiyet Hakkı (KVK md.5/B).....	214
2.2.3.	Finansman Gideri Kısıtlaması (KVK md.11, f.1, b.i)	215
2.2.4.	İş Merkezi (KVK md.3, f.6)	217
2.2.5.	Hibrit Uyumsuzluklar	219
3.	Uluslararası Düzeyde Sorunun Tespiti ve Yöntem.....	221
3.1.	Uluslararası Boyut	221
3.2.	Türkiye'nin Çifte Vergileme Anlaşmaları (ÇVÖA) Stratejisine Bakış	223
3.3.	BEPS Sonrası Muhtemel Çifte Vergileme Anlaşmaları (ÇVÖA) Stratejisine Bakış.....	226
3.3.1.	Çok Taraflı Konvansiyon	226
3.3.2.	Çok Taraflı Anlaşmanın Yaklaşımı	229
3.4.	Konvansiyon'un Yürürlüğe Girme Süreci	231
3.5.	Sorumlu Vergicilik Bakışıyla “Dolaysız Vergilerin Dolanılmasına Karşı Makul Stratejisi”.....	233
4.	Sonuç	234
	Kaynakça	235
	KAVRAM DİZİNİ	239

TABLE OF CONTENTS

PREFACE	V
TABLE OF CONTENTS.....	XV
ABBREVIATIONS	XXIII
OPENING STATEMENTS	1

First Session

RELATIONSHIPS BETWEEN TURKEY AND EU IN THE FIELD OF TAXATION AND POSSIBILITIES OF CO-OPERATIONS

GENERAL LEGAL FRAMEWORK ON TAXATION IN THE CONTEXT OF TURKEY-EU RELATIONS	11
--	----

Dr. Gonca Çelik

1. Introduction	11
2. Taxation in European Union Law	12
2.1. The Union's Authority in the Tax Field.....	12
2.2. Basic Regulations on Taxation.....	14
2.2.1. Sources of Primary Law.....	14
2.2.2. Sources of Secondary Law	15
2.2.3. Instruments of Soft Law.....	17
3. Taxation Scope of Turkey's Negotiation Process	17

3.1. General Situation in Negotiation Process.....	17
3.2. Taxation Chapter.....	21
3.2.1. The Scope.....	21
3.2.2. Screening process.....	22
3.2.3. Accession Partnership Document.....	24
3.2.4. National Schemes (for Direct Taxes)	24
3.2.5. Progress Report.....	26
4. Taxation Within the Scope of Turkey-EU Association	26
4.1. The Structure of the Association	26
4.2. Legal Basis for Taxation under the Association	28
5. Conclusions	31
Bibliography.....	32
COOPERATION TOOLS PROVIDED BY THE ANKARA AGREEMENT	35

Yrd. Doç. Dr. Zeynep Özgenç

1. Introduction	35
2. Place of Turkey-EU Association Law in the EU Law	37
3. Dispute Resolution Methods According to Association Legislation.	41
4. Cases in the EU Law in the Disputes Arising from the Partnership Legislation.....	47
4.1. Generally.....	47
4.2. Action for Failure to Act	47
4.3. Action for Infringement.....	49
4.4. Action for Nullity and Full Remedy Action.....	51
4.5. Preliminary Ruling	59
5. Conclusions	61
Bibliography.....	64

STRENGTHENED ADMINISTRATIVE COOPERATION MECHANISM IN THE FIELD OF TAXATION IN EU	67
---	----

Ahmet Yıldırım - Birol Ubay

1. Introduction	67
-----------------------	----

2.	Overview of the European Union Taxation Policy	68
2.1.	In General.....	68
2.2.	Approximation of Direct Taxes in the European Union.....	71
3.	Basics of Administrative Cooperation in the Field of Taxation in the European Union.....	73
3.1.	In General.....	73
3.2.	The Importance of the Strengthened Cooperation in the European Union to Prevent Tax Evasion.....	74
3.3.	Strengthened Cooperation in Direct Taxation in the European Union	77
3.3.1.	In General.....	77
3.3.2.	Basic Rule of Directive 2011 (with amendments of 2014 and 2015)	79
4.	Conclusions	82
	Bibliography.....	85

Second Session
CURRENT STATUS OF THE EU'S FIGHT
AGAINST TAX AVOIDANCE IN DIRECT
TAXATION AND TURKEY

EU'S ANTI-TAX AVOIDANCE PACKAGE AND THE COMPARISON OF THIS PACKAGE WITH OECD-BEPS ACTION PLAN.....	105
--	-----

Dr. Sven-Eric Bärsch

<i>Turkish Translation, translated by Gizem Kapucu.....</i>	<i>89-103</i>
--	----------------------

1.	Introduction	106
2.	Overview of Current Anti-Tax Avoidance Measures.....	106
2.1.	Action Plan of OECD/G20	108
2.2.	Anti-Tax Avoidance Package of the EU.....	110
3.	Anti-Tax Avoidance Directive	110
3.1.	Controlled Foreign Company (CFC) Rule (Articles 7 and 8) ...	110

3.2. Exit Taxation (Article 5).....	112
3.3. Interest Limitation (Article4)	112
3.4. General Anti-abuse Rule (GAAR) (Article 6)	114
3.5. Hybrid Mismatches (Article 9).....	114
4. Recommendation on Tax Treaties by the EU.....	115
5. Revised Administrative Cooperation Directive and Communication on External Strategy	116
6. Communication on External Strategy	117
7. Conclusions	118
Bibliography.....	119
 COMPARISON OF THE TURKISH TAX CODE LEGISLATION WITH THE EU'S ANTI-TAX AVOIDANCE PACKAGE	121
 <i>Yrd. Doç. Ege Göktuna</i>	
1. Introduction	121
2. Anti-Tax Avoidance Package EU 2016/1164 Directive	123
2.1. In General.....	123
2.2. The Scope of the Directive.....	124
2.3. Interest Limitation	125
2.3.1. In General	125
2.3.2. Content of Provisions for Interest Limitation in the Directive.....	128
2.3.3. Provisions Regarding Interest Limitation / Finance Expenses in Turkish Law	131
2.3.3.1. General Situation	131
2.3.3.2. Restriction of Finance Expenses	132
2.3.3.3. Concealed Capital	137
2.3.3.4. Profit Shifting via Transfer Pricing.....	137
2.3.4. Harmonization of Turkish Legislation and the Provisions of the Directive	139
2.4. Controlled Foreign Company	140

2.4.1. Overview	140
2.4.2. Provision of the Directive	142
2.4.3. CFC Rules in the Corporate Income Tax Code	144
2.4.4. Harmonization of Turkish Legislation and the Provisions of the Directive	145
2.5. Hybrid Mismatches	147
2.5.1. Overview	147
2.5.2. Provision of the Directive	148
2.6. Exit Tax	149
2.6.1. Provision of the Directive.....	149
2.6.2. Turkish Legislation.....	151
2.7. General Anti-Abuse Rule	151
2.7.1. Provision of the Directive	151
2.7.2. Turkish Legislation	152
3. Tax Transparency Package.....	154
3.1. Overview.....	154
3.2. The Content of the Directive	154
3.3. Situation in terms of Turkish Tax Legislation	157
4. Conclusions	162
Bibliography.....	164
STATE AID RULES AND THE MECHANISMS AGAINST TAX AVOIDANCE IN THE EU.....	185
<i>Prof. Dr. Peter Essers</i>	
<i>Turkish Translation, translated by Arzu Şen Kalyon .....</i>	167-185
1. Introduction	185
2. Background.....	186
3. Constituent Elements of Forbidden State Aid.....	187
4. Three State Aid Cases	189
4.1. The Starbucks Case.....	189
4.1.1. The Facts.....	189
4.1.2. Judgement European Commission, C(2015)7143 Final..	190

4.1.3. Some Observations	193
4.2. The McDonald's Case	196
4.2.1. The Facts	196
4.2.2. Judgement European Commission, C(2015)8343 Final.	196
4.2.3. Some Observations.....	197
4.3. The Apple Case.....	198
4.3.1. The Facts.....	198
4.3.2. Judgement European Commission, C(2016)5605 Final.	198
4.3.3. Some Observations.....	199
5. Concluding Remarks.....	200
Bibliography.....	202

REASONABLE STRATEGY FOR TURKEY FOR FIGHTING
AGAINST TAX CIRCUMVENTION IN DIRECT TAXATION.... 203

Prof. Dr. Funda Başaran Yavaslar - Abdulkadir Kahraman

1. Determining the Problem and the Method Used	203
2. Proposals for Domestic Law	206
2.1. Amendment of the General Anti-Abuse Rule (Art.3, prg.B of the Tax Procedure Law)	206
2.2. Amendment of Some Special Anti-Abuse Rules.....	208
2.2.1. 2.2.1. Profit Shifting via Transfer Pricing (Art.13 of the Corporate Income Tax)	208
2.2.2. Industrial Property Right (Art. 5 /B of the Corporate Income Tax)	214
2.2.3. Limiting Deductions of Financing Expenses (Art.11, prg1, Nr.i of the Corporate Income Tax)	215
2.2.4. Permanent Establishment (Art.3, prg.6 of the Corporate Income Tax)	217
2.2.5. Hybrid Mismatches.....	219
3. Determining the Problem at International Level and the Method..	221
3.1. International Level	221
3.2. Overview of Turkey's Double Taxation Agreements (DTT) Strategy	223

3.3. Overview of Double Taxation Agreements (DTT) Strategy after the BEPS	226
3.3.1. Multi-Lateral Convention	226
3.3.2. The Approach of Multi-Lateral Agreement.....	229
3.4. The Process of Entry into the Force of Convention	231
3.5. Perspectiv of Responsible Taxation on Reasonable Strategy For Fighting Against Tax Circumvention in Direct Taxation..	233
4. Conclusions	234
Bibliography.....	235
GLOSSARY.....	239